

Enkele afwijkende vormen van *Erebia* Dalman (Lepidoptera : Satyridae)

door

A. JANSSEN

Abstract. Some individual variations in *Erebia* Dalman (Lepidoptera : Satyridae). The author depicts seven individual forms of different species of *Erebia* Dalman.

Résumé. L'auteur représente sept variations individuelles de quelques espèces du genre *Erebia* Dalman (Lepidoptera : Satyridae).

1. *Erebia euryale isarica* Heyne

f. *heynei* Strand x f. *tetrastigma* Strand : ♂ Churwalden (Zwitserland), vii-1960.

f. *heynei* Strand : met vier (in plaats van drie) ogen op de bovenkant van de voorvleugels.

f. *tetrastigma* Strand : met vier oogjes op de achtervleugels.

Warren (*Monograph of the Genus Erebia*, 1936) schrijft dat deze vorm zeldzaam is in het ras *isarica*. Nochtans hebben vijf van de tien door hem afgebeelde exemplaren vier oogjes op de achtervleugel! Testout (*Révision du Catalogue des espèces françaises du genre Erebia*, 1948) vermeldt bij *tetrastigma* : «très rare». In alle geval, de combinatie van de beide kenmerken is niet heel gewoon.

2. *Erebia euryale adyte* Hübner

Dit vrouwelijk exemplaar is groter dan normaal. Het behoort tot f. *pallida* Tutt : band op de bovenzijde van de vleugels oranje, in plaats van bruin. Verder bezit dit exemplaar een bijkomstig oogje op de voorvleugel in cel 1b en vertonen de achtervleugels vijf ogen. Omgeving Sankt Moritz (Zwitserland), 16-vii-1971.

3. *Erebia euryale adyte* Hübner

Een merkwaardig mannelijk exemplaar dat de kenmerken van f. *caeca* Turati vertoont : bovenkant van de vleugels zonder ogen. Het werd verzameld te Valkron (Trentino, Italië) door F. Verbeelen op 3-viii-1979.

4. *Erebia melampus* Fuessly

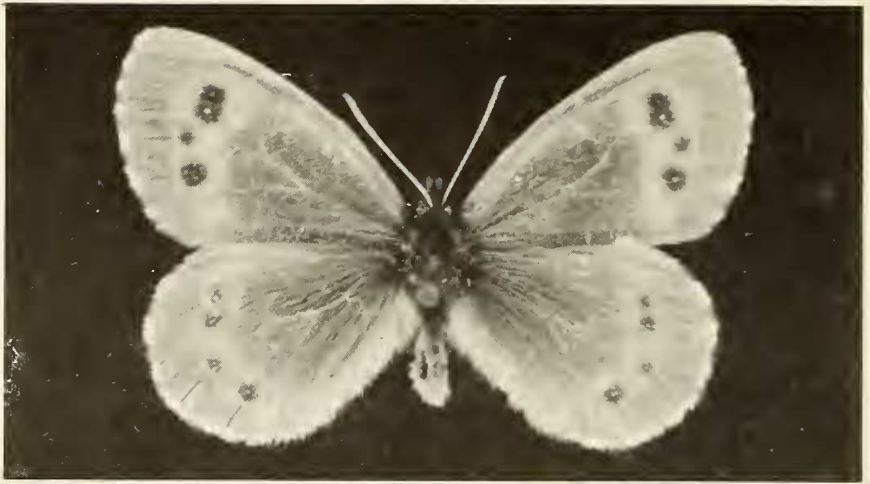
Een zeldzame albinovorm (mannetje) met melkkoffiekleur; Churwalden (Zwitserland), vii-1960. Daaronder een normaal gekleurd exemplaar.

5. *Erebia aethiops rubria* Fruhstorfer

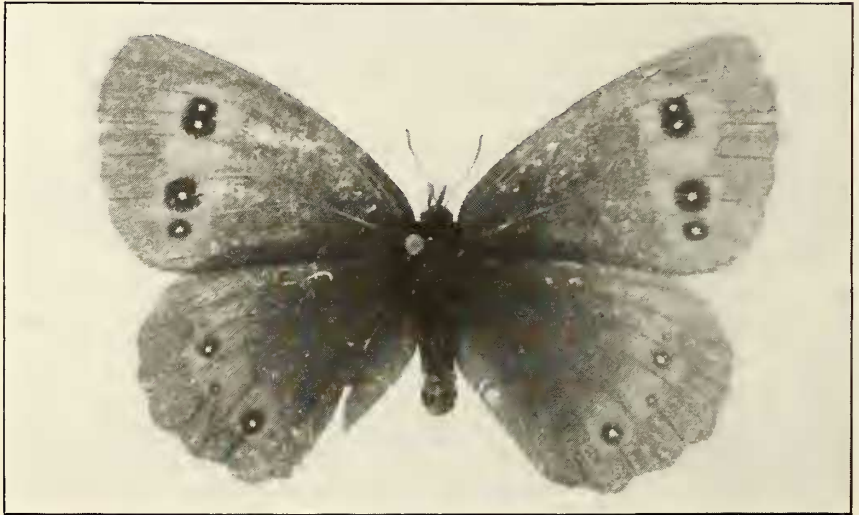
Een rijk getekend vrouwelijk exemplaar : voorvleugels met zes ogen (f. *freyeri* Oberthür) en bovendien vijf ogen op de achtervleugels. Messo-co (Zwitserland) 29-vii-1976.

6. *Erebia alberganus tetra* Fruhstorfer

Een wijfje van f. *obscura* Rätzer, beschreven naar exemplaren uit het Simplongebied. Deze vorm komt in dit ras minder voor. Aiglières (Alpes-Maritimes, Frankrijk), 11-vii-1964, G. Myncke leg.

Figuur 1 : *Erebia euryale isarica* Heyne, f. *heynei* Strand x f. *tetrastigma* Strand, ♂, Churwalden (Zwitserland), vii-1960.

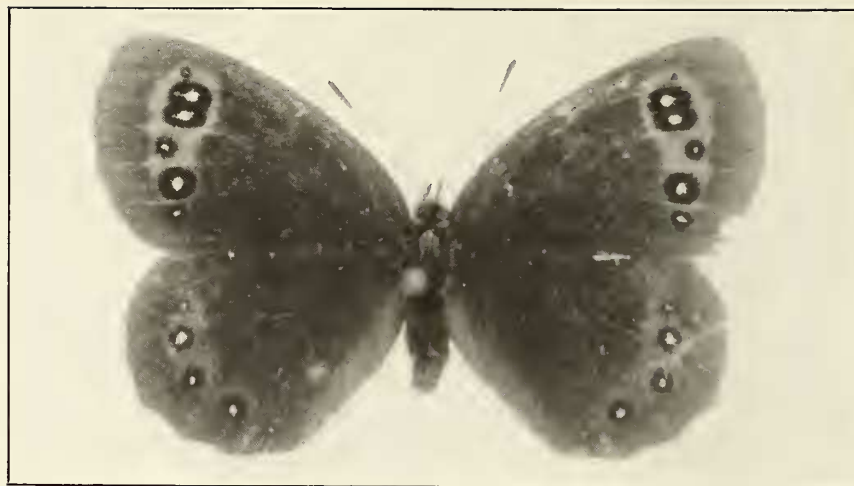
Figuur 2 : *Erebia euryale adyte* Hübner, f. *pallida* Tutt, ♀, Sankt Moritz (Zwitserland), 16-vii-1971.

Figuur 3 ; *Erebia euryale adyte* Hübner, f. *caeca* Turati, ♂, Valkron (Trentino, Italië), 3-viii-1979.

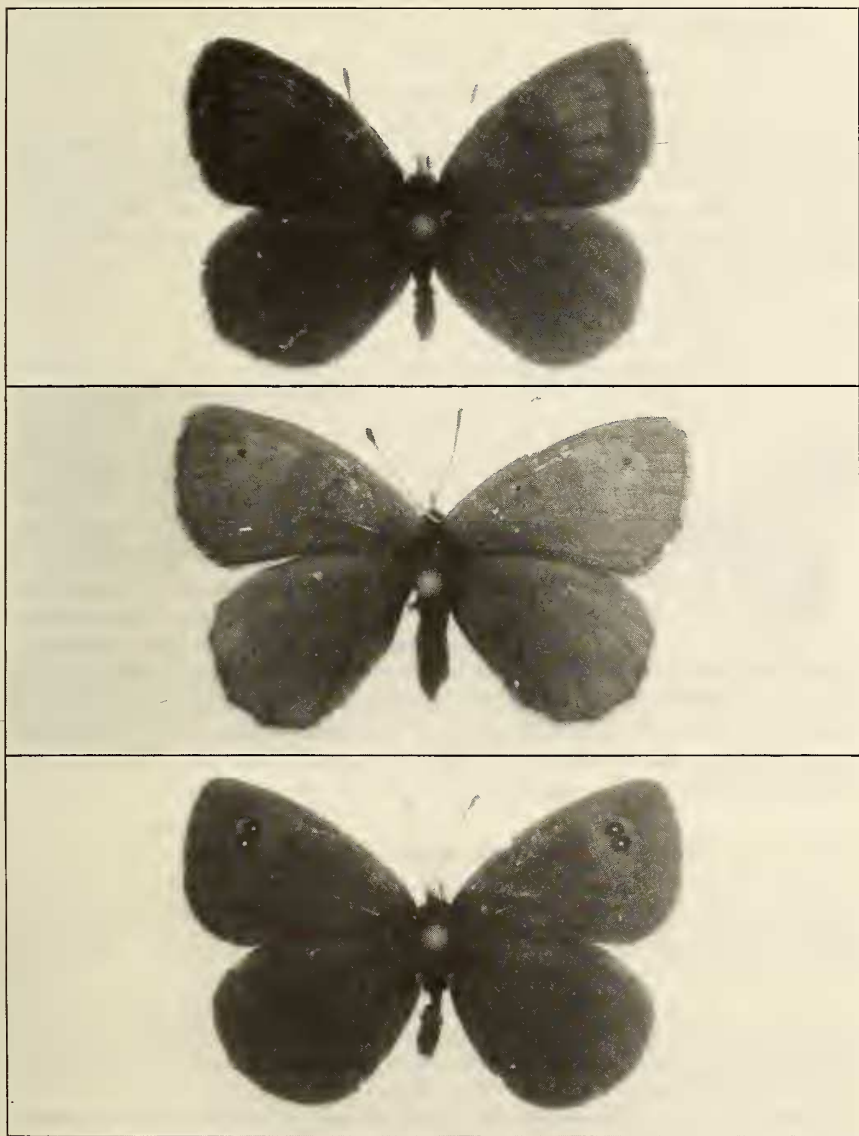
Figuur 4 : *Erebia melampus* Fuessly, albino (boven), normaal exemplaar (onder), beide ♂, Churwalden (Zwitserland), vii-1960.

Figuur 5 : *Erebia aethiops rubria* Fruhstorfer, f. *freyeri* Oberthür, ♀, Messoco (Zwitserland), 29-vii-1976.

Figuur 6 : *Erebia alberganus tetra* Fruhstorfer, f. *obscura* Rätzer, Aiglières (Alpes-Maritimes, Frankrijk), 11-vii-1964.

Figuur 7 : *Erebia tyndarus* Esper, f. *vesagus* Westwood, ♂(boven), San Bernardino, 1600 m (Zwitserland), 12-vii-1970; overgangsvorm ♀ (midden). Parpan (Zwitserland), 15-viii-1968; normale vorm ♂(onder), Parpan (Zwitserland), 26-viii-1972.
(Foto's W.O. De Prins)

7. *Erebia tyndarus* Esper

Een mannetje van f. *vesagus* Westwood : bovenkant van de voorvleugels zonder ogen; San Bernardino, 1600 m (Zwitserland), 12-viii-1970. In verscheidene populaties is die vorm niet zeldzaam. In Oost-Zwitserland, waar ik de soort geregeld aantref, is f. *vesagus* ver van gewoon. Daaronder een afbeelding van een overgangsexemplaar (een wijfje) met één punt op de voorvleugels; Parpan (Zwitserland), 15-viii-1968 en helemaal onderaan de foto van een normaal mannelijk exemplaar; Parpan, 26-viii-1972.

A. Janssen : Dianalaan 174, B-2600 Antwerpen-Berchem.

4e Europees Kongres voor Lepidopterologie

Het Vierde Europees Kongres voor Lepidopterologie, georganiseerd door SEL (*Societas Europaea Lepidopterologica*), zal plaats hebben te Wageningen (Nederland) van dinsdag 24 april tot vrijdag 27 april 1984. De totale kostprijs, hotel en alle maaltijden inbegrepen, bedraagt 350,- gulden voor SEL-leden en 400,- gulden voor niet-SEL-leden. Eerstgenoemden hebben reeds een inschrijvingsformulier ontvangen.

Belgische niet-SEL-leden die toch graag deelnemen aan dit kongres, kunnen contact opnemen met W.O. De Prins, Diksmuidelaan 176, 2600 Antwerpen (03/322.02.35) en op ditzelfde adres kunnen ook alle inlichtingen bekomen worden betreffende het lidmaatschap van SEL.

Boekbespreking

Davis, B.N.K. : *Insects on nettles*, Naturalist's Handbooks 1; Brown, V.K. : *Grasshoppers*, Naturalist's Handbooks 2; Redfern, M. : *Insects and thistles*, Naturalist's Handbooks 4; telkens 15 x 21 cm. 64 p., 4 kleurplaten, talrijke tekstfiguren, Cambridge University Press, 1983. 2.95 Pond per deeltje.

Deze reeks is bedoeld om de entomologische studie van bepaalde taxonomische groepen of ecologische formaties te stimuleren. In de boekjes wordt in het kort samengevat wat over de betreffende groep reeds gekend is, en tevens worden er wenken gegeven om origineel onderzoekswerk te verrichten.

Elk boekje bevat determineertabellen voor de diverse stadia (vnl. larven en imago's) van alle insectenorden die op de besproken plantengroep leven. Deze tabellen zijn in de meeste gevallen zeer bruikbaar, mede door de talrijke afbeeldingen in de tekst. Verder worden in de boekjes verzamelen- en prepareertechnieken besproken. De lezer wordt verwezen naar leveranciers van entomologische literatuur en instrumenten (in Groot-Brittannië). De reeks zal nog worden aangevuld met de bespreking van andere insectengroepen. Ze is vooral aan te bevelen aan beginnende entomologen die veel in de natuur werken (inventarisaties e.d.) en die een beetje met het Engels overweg kunnen.

W.O. De Prins